

Βυζαντινοί Ιστορικοί και Χρονογράφοι II

Διδάσκων: Αναπλ. Καθηγητής Αθανάσιος Αγγέλου

7^η ενότητα: «Η γλώσσα των ιστορικών»

Κύρια σημεία του μαθήματος

Αναλύεται σε όλη την ιστορική και αισθητική του διάσταση το σύνθετο φαινόμενο του γλωσσικού αρχαϊσμού στην ύστερη Αρχαιότητα και το Βυζάντιο, με έμφαση στο σύστημα του αττικισμού, την καταγωγή του από το λεγόμενο κίνημα της Δευτέρας Σοφιστικής και τις γραμματικές, συντακτικές και σημασιολογικές απαιτήσεις που επιβάλλει στους γράφοντες.

Κύρια σημεία του μαθήματος (συνέχεια)

Επιχειρείται ένας χαρακτηρισμός του επιπέδου αρχαϊσμού όλων των βυζαντινών ιστορικών της περιόδου με περαιτέρω εστιασμό στην περίπτωση του Γενεσίου, όπου αναδεικνύεται η αδεξιότητα στην χρήση της αττικής, εκείνη του Χωνιάτη, όπου διαφαίνεται η τελειοποίηση του συστήματος κατά την Κομνήνεια αναγέννηση, όπως επίσης και στην περίπτωση του μετριοπαθούς αττικισμού ενός Καντακουζηνού. Μελέτη του φαινομένου από κλασικούς φιλόλογους (Σμίντ κ.α.), ερμηνευτικές αστοχίες Βυζαντινολόγων Ελλήνων (Κριαράς) και ξένων (Κρουμπάχερ) καθώς και απόψεις νεοελλήνων λογοτεχνών και κριτικών (Καβάφης /Χατζής).

**Ακολουθούν οι παρακάτω υπό εξέταση
και ανάλυση λέξεις του έργου του Νικήτα
Χωνιάτη**

δημοβόρος / έπαφροδίτως / μιτροῦμαι / παρανοσφίζομαι / σύσπαστος /
ίσοτιμία / έδραϊος / μεταδιώκω / έφετός / έμβριθής / άποπνίγομαι / λάλος /
καραδοκῶ / διαστασιάζω / προτείνω / άνελίττω / θερμουργία / καζόμενος /
τέγγω / ένωτίζομαι / φιλοκρινῶ / έπιτίθεμαι / βαρύζηλος / βαρυμηγιῶ /
κάρταμος / μεγάθυμος / προπέτεια / σκολιάζω / προμήθεια / ψοφοδεής /
άστασία / παλίμβολος / ανεπιστημοσύνη / ασύμπλοκος / επαγωγός /
πολιοκόρησης / άναφаланτίας / περιβομβοῦμαι

**Ακολουθούν οι παρακάτω υπό εξέταση
και ανάλυση λέξεις του έργου του Ιωσήφ
Γενέσιου**

θεόφρων / φιλοδεσποτῶ / μηχανουργῶ / διαγωνίζομαι / φιλανδρία /
διαθεσμοθετῶ / συμμεταποιοῦμαι / τέγγω / σέβας / σέβας / φρεναπάτη /
παριππεύω / τροποῦμαι / ἐφάλλομαι / παρεμβαθύνω / μεγαλόδοξος / ἄναξ
/ περιτίθημι / φιλοτιμοῦμαι / αἵρετίζω / προπομπή / ἐπισπῶμαι /
σκηνικεύομαι

**Ακολουθούν οι παρακάτω υπό εξέταση
και ανάλυση λέξεις του έργου του Μιχαήλ
Ψελλού**

μεγαλαυχία / ὑποβρύχιος / δυσπαράγωγος / αντίστροφος /

εὐλαβοῦμαι / ἀνατυπῶ / ὑπήκοος / μεταποικίλλω / λογάς /

ἀβελτηρία / ἀθρόος / ἀποδειλιῶ / καινοτομῶ